

Lieta C-292/22**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar
Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2022. gada 4. maijs

Iesniedzējtiesa:

Administrativen sad Varna (Bulgārija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2022. gada 19. aprīlis

Kasācijas sūdzības iesniedzēja:

Teritorialna direksia Mitnitsa – Varna

Atbildētāja kasācijas tiesvedībā:

NOVA TARGOVSKA KOMPANIA 2004 AD

Pamatlietas priekšmets

Tiesvedība tika ierosināta pēc *Teritorialna direksia Mitnitsa – Varna* (Muitas aģentūras Varnas teritoriālā direkcija) kasācijas sūdzības par *Rayonen sad Devnya* (Devņas rajona tiesa) spriedumu, ar kuru tika atcelts *Teritorialna direksia “Severna Morska” v Agentsia “Mitnitsi”* (Muitas aģentūras “Ziemeļdaļas” teritoriālā direkcija) direktora *nakazatelno postanovlenie* (lēmums par soda piemērošanu), ar ko *NOVA TARGOVSKA KOMPANIA 2004 AD* tika piemērots naudas sods par *Zakon za mitnitsite* (Muitas likums) pārkāpumu.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Pušu strīds ir par tarifa klasifikāciju precei, kas tika deklarēta kā “palmu tauki MP 36–39”. Prejudiciālo jautājumu mērķis ir noteikt: 1) vai šī prece ir uzskatāma par “*palm shortening*” Harmonizētās preču aprakstīšanas un kodēšanas sistēmas skaidrojumu attiecībā uz pozīciju 1517 izpratnē, 2) vai ir pieļaujamas testēšanas metodes, kuras *Zentralna mitnicheska laboratoria* (Centrālā muitas laboratorija) ir izmantojusi, lai noteiktu, vai precei ir veikts teksturizācijas process, kā arī 3) ja

precei ir veikts teksturizācijas process un tā ir uzskatāma par “*palm shortening*”, ar kādu kombinētās nomenklatūras kodu tā ir jāklasificē – ar kodu 1511, ar kādu tā tika deklarēta, to importējot, vai ar muitas iestāžu pieņemto kodu 1517.

Prejudiciālie jautājumi

- 1) Saskaņā ar kādiem kritērijiem tāda prece kā pamatlietā aplūkotā, proti, rafinēta, balināta un dezodorēta palmu eļļa ar tirdzniecības nosaukumu *PALM FAT MP 36–39*, kas ražošanas tehnoloģiskajā procesā, to ķīmiski nepārveidojot, ir “maisīta, filtrēta, atdzesēta, temperēta un iepakota”, izmantojot tikai fizikālus procesus, ir klasificējama KN 15. nodaļas pozīcijā 1511 vai 1517?
- 2) Ko nozīmē jēdziens “teksturizācija”, kas ir izmantots, lai aprakstītu procesu, ar kuru ir izskaidrota tādu produktu ražošana, kas paskaidrojumos par Harmonizētās preču aprakstīšanas un kodēšanas sistēmas pozīciju 1517 ir minēti kā “*shortenings*”?
- 3) Gadījumā, ja “palmu eļļ[ai] un tās frakcij[ām], rafinēt[ām] vai nerafinēt[ām], bet ķīmiski nepārveidot[ām]” ir veikts “teksturizācijas process”, vai tas ir pietiekams iemesls, lai to neklasificētu pozīcijā 1511?
- 4) Vai, nepastāvot KN, KN paskaidrojumos un Harmonizētās sistēmas paskaidrojumos noteiktiem standartiem, metodēm, kritērijiem un indikatīvām vērtībām, lai testētu palmu eļļas konsistenci un pierādītu tās apstrādi, veicot “teksturizāciju”, ir pieļaujami, ka kompetentās muitas iestādes nolūkā veikt preču tarifa klasifikāciju pozīcijā 1511 vai pozīcijā 1517 neatkarīgi izstrādā un piemēro tādas analītiskas darba metodes tauku teksturizācijas ar penetrāciju pierādīšanai kā šeit izmantoto *RAP 66*, versija 02/17.11.2020, kas ir balstīta uz oficiāli publicēto *AOCS Cc–16–[60]* metodi?

Ja tas nav pieļaujami, saskaņā ar kādiem standartiem, metodēm, kritērijiem un indikatīvām vērtībām drīkst veikt izstrādājuma testēšanu, lai pierādītu, ka tam ir veikts “teksturizācijas process” vai ka tas ir uzskatāms par “*palm shortening*”?

- 5) Vai Kombinētā nomenklatūra saskaņā ar I pielikumu Padomes Regulā (EEK) Nr. 2658/87 (1987. gada 23. jūlijs) par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu, kurā grozījumi ir izdarīti ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2018/1602 (2018. gada 11. oktobris), ir jāinterpretē tādējādi, ka izstrādājumi, kas apzīmēti kā “*shortenings*” un iegūti no rafinētas palmu eļļas, izmantojot teksturizāciju, ir jāklasificē šīs nomenklatūras pozīcijā 1517, it īpaši tās apakšpozīcijā 1517 90 99?

Starptautiskā muitas tarifu klasifikācija

1983. gada 14. jūnijā Briselē parakstītā Starptautiskā konvencija par preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizēto sistēmu un 1986. gada 24. jūnijā parakstītais grozījuma protokols, kuri Eiropas Ekonomikas kopienas vārdā apstiprināti ar Padomes 1987. gada 7. aprīļa Lēmumu 87/369/EEK.

Preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizētās sistēmas paskaidrojumi

Kombinētās nomenklatūras paskaidrojumi

Savienības tiesību normas un judikatūra

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 56. un 57. pants

Padomes Regula (EEK) Nr. 2658/87 (1987. gada 23. jūlijs) par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu, 1. un 12. pants

Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/1602 (2018. gada 11. oktobris), ar ko groza I pielikumu Padomes Regulā (EEK) Nr. 2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu, [I pielikums], Pirmā daļa, I sadaļa, A iedaļa un [Otrā daļa], III sadaļa, 15. nodaļa, pozīcija 1511 un 1517

Spriedums, 2017. gada 19. oktobris, *Lutz*, C-556/16, EU:C:2017:777, 40. punkts

Spriedums, 2016. gada 17. marts, *Sonos Europe*, C-84/15, EU:C:2016:184, 33. punkts

Spriedums, 2011. gada 18. maijs, *Delphi*, C-423/10, EU:C:2011:315, 23. punkts

Spriedums, 2016. gada 12. maijs, *Toorank Productions*, apvienotās lietas C-532/14 un C-533/14, EU:C:2016:337, 34. un 36. punkts

Spriedums, 2011. gada 28. jūlijs, *Pacific World Limited*, C-559/18, EU:C:2019:667, 29. punkts

Valsts tiesību normas

Zakon za mitnitsite (Muitas likums), 234. pants

Zakon za administrativnite narushenia i nakazania (Likums par administratīvajiem pārkāpumiem un administratīvajiem sodiem), 59. un 63.c pants

Administrativnoprotsesualen kodeks (Administratīvā procesa kodekss), 217. panta 1. punkts un 223. pants

Īss pamatlīstas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 2019. gada 8. aprīlī *Varna Zapad* ostā ieradās astoņi konteineri ar precī, kuru saņēmēja bija *NOVA TARGOVSKA KOMPANIA 2004 AD* (turpmāk tekstā – “uzņēmums”) un eksportētāja – *Louis Dreyfus Company Asia Pte. Ltd.* no Indonēzijas. Prece tika deklarēta kā “palmu tauki MP 36–39 CA20 – 20 kg neto kartona kastēs”.
- 2 2020. gada 28. septembrī tajā pašā ostā atkal ieradās pieci konteineri ar tās pašas eksportētājas precī tai pašai saņēmējai. Prece tika deklarēta kā “palmu tauki MP 36–39, 5250 kartona kastes pa 20 kg neto”. Tajā pašā dienā no viena no konteineriem tika paņemts paraugs, lai precizētu preces tarifa klasifikāciju.
- 3 2021. gada 7. janvārī Centrālā muitas laboratorija veica paņemtā parauga analīzi, no kuras izrietēja, ka izstrādājums ir plastiska līdz cieta eļļas masa ar viendabīgu struktūru, kā arī gludu un krēmveida konsistenci un ir termiski stabila un nesadalās.
- 4 Pamatojoties uz iegūtajiem rezultātiem un ekspertu vērtējumu, tika secināts, ka atbilstoši Kombinētās nomenklatūras 15. nodaļā ietvertajiem jēdzieniem (turpmāk tekstā – “KN”) testētais paraugs ir uzskatāms par “*palm shortening*” – izstrādājumu, kas sastāv tikai no palmu eļļas vai tās frakcijām, nav ķīmiski pārveidots un iegūts, veicot teksturizāciju, lai izmantotu dažādos pārtikas produktos, piemēram, mīklā.
- 5 Pārbaude tika veikta saskaņā ar laboratorijas iekšēji izstrādāto *RAP 66* metodi, kas ir balstīta uz *AOCS Cc-16-[60]* metodi, ko ir izstrādājusi *American Oil Chemists’ Society* (Amerikas Naftas ķīmiķu biedrība, *AOCS*) konsistences noteikšanai ar penetrometru.
- 6 *Tsentrālno mitnichesko upravlenie* (Centrālā muitas pārvalde) *Direktor na direksia “Mitnicheska deynost i metodologija”* (Muitas darbības un metodoloģijas direkcija) direktors uzskata, ka prece, ņemot vērā tās konstatētās objektīvās īpašības, ir jāklasificē ar KN kodu 1517 90 99. Saskaņā ar viņa viedokli deklarētais pozīcijas 1511 kods nav pareizs, jo šajā pozīcijā ietilpst tikai palmu eļļa un tās frakcijas, rafinētas vai nerafinētas, bet ne ķīmiski pārveidotas. Tomēr testētā prece esot izstrādājums, kas sastāv no palmu eļļas vai tās frakcijām, kurai papildus rafinēšanai ir veikta vēl viena neatgriezeniska apstrāde, lai pārveidotu kristālisko struktūru, proti, teksturizācija – process, kas ir īpaši un vienīgi paredzēts Harmonizētās sistēmas skaidrojumos attiecībā uz pozīciju 1517 kā pieļaujams tieši šajā pašā pozīcijā minētajiem izstrādājumiem.
- 7 Muitas iestādes pieņēma, ka 2019. gada 8. aprīlī un 2020. gada 28. septembrī deklarētās preces ir acīmredzami identiskas, jo, pamatojoties uz pievienotajiem sertifikātiem, tām ir viens un tas pats nosaukums, eksportētājs, ražotājs, kā arī tāds pats sastāvs. Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Regulas (ES) Nr. 952/2013 190. panta 1. punktu, muitas iestādes uzskatīja, ka 2021. gada

7. janvāra laboratorijas analīžu rezultāti ir derīgi arī attiecībā uz 2019. gada 8. aprīlī deklarētajām precēm.
- 8 2021. gada 29. janvārī uzņēmums apstrīdēja šo viedokli, bet muitas iestādes noraidīja tā iebildumus. Tās uzskatīja, ka uzņēmums ir veicis krāpšanu muitas jomā, savā 2019. gada 8. aprīļa muitas deklarācijā klasificējot preces ar kodu 1511 90 99 00, nevis ar kodu 1517 90 99 90, lai daļēji izvairītos no valsts prasījumu samaksas par kopējo summu 17 895,95 levas (BGN).
 - 9 2021. gada 30. janvārī attiecībā uz uzņēmumu tika pieņemts lēmums, ar kuru tika konstatēts administratīvs pārkāpums, un 2021. gada 20. maijā ar lēmumu par soda piemērošanu tika uzlikts naudas sods, kas atbilst nesamaksāto publisko prasījumu kopējai summai.
 - 10 Uzņēmums apstrīdēja lēmumu par soda piemērošanu *Rayonen sad Devnya* (Devņas rajona tiesa). Tiesa to atcēla ar 2021. gada 3. decembra spriedumu. Šī tiesa uzskatīja, ka muitas iestāžu secinājums, ka muitas tarifu klasifikācija bija nepareiza, nav pierādīts, jo: a) tas ir pamatots ar vēlāk importētas un deklarētas preces laboratoriskām analīzēm, b) nav norādīts, kur un kā testētais paraugs ir uzglabāts, c) nav pierādīts, vai izmantotā laboratorijas metodoloģija atbilst Amerikas tauku konsistences mērīšanas metodei *AOCS Cc16-60* un vai tā ir pietiekama, lai attiecīgā gadījumā konstatētu preces “teksturizāciju”, kā arī vai šī metodoloģija vispār ir oficiāli atzīta, d) muitas iestādes, klasificējot preci pozīcijā 1517, ir nepamatoti balstījušās uz Harmonizētās sistēmas paskaidrojumiem, jo saskaņā ar pastāvīgo judikatūru šie paskaidrojumi nav tiesību akts.
 - 11 *Rayonen sad de Devnya* spriedums tika pārsūdzēts iesniedzējtiesā.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 12 *Teritorialna Direksia Mitnitsa – Varna* (Muitas aģentūras Varnas teritoriālā direkcija) uzskata, ka muitas laboratorijas atzinumā ietvertie secinājumi un izmantotā iekšējā laboratorijas metodoloģija, kas ir balstīta uz Amerikas konsistences testēšanas metodi *AOCS Cc16-60*, nepārprotami pierādot, ka testētais paraugs uzrāda vērtības, kas ir raksturīgas plastiskiem taukiem, “*shortenings*” un margarīniem. Pēc parauga struktūras izjaukšanas, to izkausējot (izdzēšot kristalizācijas atmiņu) un pakāpeniski atdzesējot statiskos apstākļos 25 °C istabas temperatūrā, konsistence (tekstūra) izmainījās un vairs neatgriezās tās sākotnējā formā, kas pierādot, ka precei ir veikta galīgā apstrāde, lai izmainītu kristālisko struktūru, jeb tā saucamā “teksturizācija”, t.i., ka tā ir uzskatāma par “*palm shortening*” un saskaņā ar Harmonizētās sistēmas skaidrojumiem ir jāklasificē pozīcijā 1517.
- 13 Savukārt uzņēmums uzskata, ka tā importētā prece ir tīra palmu eļļa, kas ir rafinēta, bet ražošanas procesā nav ķīmiski pārveidota, tāpēc tā esot jāklasificē pozīcijā 1511. Tā kā prece neesot hydrogenēta un neesot ķīmiski pārveidota, tā neietilpstot pozīcijā 1517. Lai pamatotu savu apgalvojumu, uzņēmums ir

iesniedzis detalizētu ražošanas procesa aprakstu, kā arī ražotāja rakstisku apliecinājumu, saskaņā ar kuru prece, izmantojot tikai fizikālus procesus, kas to ķīmiski nepārveido, tiek maisīta, filtrēta, dzesēta, temperēta un iepakota.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 14 Izšķirot strīdu, iesniedzējtiesa lietu izskata kā kasācijas instance un lemj pēc būtības ar spriedumu, kas nav pārsūdzams.
- 15 Saskaņā ar KN pozīcijā 1511 ietilpst palmu eļļa un tās frakcijas, rafinētas vai nerafinētas, bet ķīmiski nepārveidotas, savukārt pozīcijā 1517 ietilpst margarīns; pārtikas maisījumi vai izstrādājumi, kuri iegūti no dzīvnieku vai augu taukiem vai eļļām, vai dažādu 15. nodaļā uzskaitīto tauku vai eļļu frakcijām, kas nav pārtikas tauki un eļļas vai to frakcijas, kuras iekļautas pozīcijā 1516. Tā kā Kombinētās nomenklatūras paskaidrojumos nav ietverts paskaidrojums par abu pozīciju atšķirībām, iesniedzējtiesa vēlas zināt, *saskaņā ar kādiem kritērijiem attiecīgā prece ir jāklasificē vienā vai otrā pozīcijā.*
- 16 Uzņēmums uzskata, ka prece ir jāklasificē pozīcijā 1511, jo ražošanas tehnoloģiskā procesa laikā tā ir apstrādāta, izmantojot tikai fizikālus procesus, kas to nav ķīmiski pārveidojuši.
- 17 Muitas iestādes neapstrīd, ka prece nav ķīmiski pārveidota – muitas laboratorijas atzinumā ir skaidri norādīts, ka joda skaitlis un taukskābju sastāvs pierāda, ka palmu eļļa nav ķīmiski apstrādāta – hidrogenēta. Tomēr tās norāda, ka palmu eļļa ir teksturēta, t.i., tai ir veikta turpmāka apstrāde, lai izmainītu kristālisko struktūru un iegūtu viendabīgu, gludu un krēmveida konsistenci. Šā iemesla dēļ muitas iestādes uzskata, ka prece ir jāklasificē pozīcijā 1517.
- 18 Jēdziens “teksturizācija” ir lietots tikai Harmonizētās sistēmas paskaidrojumos, aprakstot tādu izstrādājumu iegūšanas procesu, kas apzīmēti kā “shortenings”, kuri ietilpst pozīcijā 1517. Tomēr Harmonizētās sistēmas paskaidrojumi nav tiesību akts, un iesniedzējtiesa lūdz noteikt jēdziena “teksturizācija” nozīmi.
- 19 Produkta sertifikātos ražotājs precīzi apraksta kā “teksturētus palmu taukus no palmu eļļas”. Tomēr saskaņā ar uzņēmuma norādīto jēdziens “teksturizācija” šajos sertifikātos tiek lietots tikai tādēļ, lai skaidri nošķirtu rafinēto un kartona kastēs iepakoto palmu eļļu, kāda ir šajā lietā aplūkotā prece, no tāda paša veida rafinētas eļļas, kas nav iepakota, bet ir izejviela īpašu hidrogenētu tauku un margarīnu ražošanai, kā arī no neapstrādātas, nerafinētas palmu eļļas.
- 20 Uzņēmums apgalvo, ka katrai rafinētai eļļai tiek veikti daži teksturizācijas posmi, kas ir neatņemama rafinēšanas un iepakšanas procesa sastāvdaļa, tomēr tas nenozīmē, ka izstrādājums ir teksturēts pozīcijas 1517 izpratnē. Tā ieskatā šī pozīcija skaidri attiecas uz turpmāku ķīmisku apstrādi, lai iegūtu noteiktas papildu strukturālas īpašības.

- 21 Saskaņā ar muitas laboratorijas atzinumu neapstrādātu palmu eļļu rafinē, izmantojot neitralizācijas (lai atdalītu brīvās taukskābes), balināšanas (lai atdalītu karotinoīdus) un dezodorēšanas (lai noņemtu nepatīkamas smakas) procesus. Ja palmu eļļa ir sagatavota kā cieti plastiskas konsistences teksturēti tauki ar smalku, gludu, pastveida konsistenci, kas ir stabila istabas temperatūrā, to sauc par “shortening”. To bieži izmanto maizes un konditorejas izstrādājumu, piemēram, šokolādes, šokolādes konfekšu, saldējuma ražošanā.
- 22 Šajā nolūkā rafinētai, balinātai un dezodorētai palmu eļļai veic turpmāku tehnoloģisku apstrādi, kas var ietvert fracionēšanu, proti, palmu eļļas cieto (“stearīna”) un šķidro (“oleīna”) frakciju atdalīšanu, to turpmāku sajaukšanu dažādās proporcijās un galīgo apstrādi plastifikācijai (teksturizācija), izmantojot kristalizāciju, lai pārveidotu kristālisko struktūru. Ņemot vērā iepriekš minēto, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, *vai apstākļi, ka palmu eļļai, kuras frakcijas ir rafinētas, bet nav ķīmiski pārveidotas, ir veikts teksturizācijas process, ir pietiekams iemesls, lai to izslēgtu no klasifikācijas pozīcijā 1511.*
- 23 Muitas laboratorijas atzinums tika sagatavots saskaņā ar laboratorijas iekšēji izstrādāto metodi *RAP 66*, kas ir balstīta uz oficiālo *AOCS Cc-16-60* metodi. Pēdējā minētā ir konsistences testēšanas metode ar penetrometru, mērot attālumu, līdz noteikts konkrētas formas atsvars noteiktā laika periodā iespiežas taukos.
- 24 Uzņēmums norāda, ka šī metode nav oficiāli atzīta un to nedrīkst izmantot muitas pārbaudēs Eiropas Savienībā. Tas arī norāda, ka Centrālā muitas laboratorija nav pilnvarota veikt testus saskaņā ar izmantoto *AOCS Cc16-60* metodi, līdz ar to tās atzinumā minētie rezultāti nav uzskatāmi par pienācīgu pierādījumu tam, ka ir veikta papildu apstrāde, lai pārveidotu kristālisko struktūru, tātad, teksturizācija.
- 25 Tā kā KN, KN paskaidrojumos un Harmonizētās sistēmas paskaidrojumos nav noteikti standarti, metodes, kritēriji un indikatīvas vērtības palmu eļļas konsistences testēšanai, iesniedzējtiesa jautā, *vai kompetentās muitas iestādes drīkst patstāvīgi izstrādāt un piemērot analītiskas darba metodes, lai veiktu preču tarifa klasifikāciju pozīcijā 1511 vai pozīcijā 1517. Ja tas nav atļauts, iesniedzējtiesa vēlas zināt, saskaņā ar kādiem standartiem, metodēm, kritērijiem un indikatīvām vērtībām drīkst veikt izstrādājuma testēšanu, lai pierādītu, ka tam ir veikts “teksturizācijas process” un ka tas attiecīgi ir uzskatāms par “palm shortening”.*
- 26 Visbeidzot, ņemot vērā atbildes uz iepriekš uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem, iesniedzējtiesa lūdz noteikt, *vai KN ir jāinterpretē tādējādi, ka izstrādājumi, kas apzīmēti kā “shortenings” un iegūti no rafinētas palmu eļļas, izmantojot teksturizāciju, ir jāklasificē šīs nomenklatūras pozīcijā 1517, it īpaši tās apakšpozīcijā 1517 90 99.*